

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЯАМ

Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл

Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж

Улаанбаатар
2026/02/24

ТӨСЛИЙН ЗОРИЛГО

Үр дүн 1: Нийтдээ 45.3 МВт хүчин чадалтай нарны станцуудыг ББЭХС, АУЭХС-д холбох ба мөн эрчим хүчний системд анх удаа цэнэг хураагуурын станцуудыг барьж байгуулан ашиглалтад оруулах болно. Үүнд:

1. Есөнбулаг 10 МВт нарны цахилгаан станц
2. Алтай сумын 0.5 МВт хосломол систем
3. Улиастай 5 МВт нарны цахилгаан станц, цэнэг хураагуурын хамт
4. Мөрөн 10 МВт нарны цахилгаан станц
5. Мянгад 19.8 МВт нарны цахилгаан станц, цэнэг хураагуурын хамт

Үр дүн 2: Баруун бүсийн сонгосон газруудад 3 үе шаттайгаар хөрсний дулааны насосын 500кВт чадалтай технологийг нэвтрүүлж нийтдээ 10000 м.кв талбайг дулаанаар хангах ажлыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

1. Ховд аймгийн Жаргалант сумын 1-р цэцэрлэг
2. Завхан аймгийн Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургуулийн өргөтгөл
3. Увс аймгийн Улаангом сумын 5-р сургууль,
4. Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын ахлах сургууль,
5. Говь-Алтай аймгийн Алтай сумын эмнэлэг, захиргааны барилга

Үр дүн 3: Орон нутгийн ЭХ-ий компаниудын техникийн чадавхийг дээшлүүлж, ДҮТ-ийн СЭХ-ний зохицуулах чадамжийг нэмэгдүүлэх, 2023-2030 онуудад тухайн бүс нутагт шаардлагатай СЭХ-ний хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг боловсруулах

Зээлийн гэрээний тухай

Санхүүжилтийн тухай

/мян.ам.доллар/

Зөвшөөрөгдсөн огноо	2018.09.20	Зардлын задаргаа	АХБ (Зээл)	УСС (Тусламж)	ЯХЗМС (Тусламж)	Нийт төсөв	Гэрээний дүн	Зарцуулалт	Тайлбар
Гарын үсэг зурсан огноо	2018.11.02	1 10 МВт Өмнөговийн салхин станц	5,940	7,770		13,710			Төслийг нэгтгэн Мянгад 19.8 МВт НЦС барихаар тендер зарласан.
Хэрэгжиж эхэлсэн огноо	2019.02.12	2 5 МВт Тэлмэний салхины станц	6,000			6,000			
Дуусах огноо (анхны)	2024.02.29	3 10 МВт Есөнбулагийн нарны станц	3,880	5,830		9,710	10,442	9,364	Ашиглалтад орсон
Дуусах огноо (сунгасан)	2027.02.28	4 5 МВт Улиастайн нарны станц ба цэнэгт хураагуур	2,950		5,000	7,950	7,350	7,350	Ашиглалтад орсон
		5 10 МВт Мөрөнгийн нарны станц	8,990			8,990	9,499	7,565	Ашиглалтад орсон
		6 Алтай сумын сэргээгдэх эрчим хүчний хосломол систем	920			920	1,079	1,079	Ашиглалтад орсон
		7 Гүний дулааны халаалтын систем		1,000		1,000	1,318	776	
		8 Зөвлөх үйлчилгээ	550		1,000	1,550	2,185	1,719	
		9 Төслийн удирдлагын зардал Тэлмэн сумын 10МВАр-ийн хуурмаг чадлын компенсацилах төхөөрөмж SVG төсөл	1,280			1,280	1,146	1,146	Ашиглалтад орсон
							ТХН-ын зардал	1,750	1,704
		10 Хүү ба зээлийн төлбөр	5,120			5,120		2,668	
		11 Хуваарилагдаагүй	4,370			4,370			
		Нийт дүн	40,000	14,600	6,000	60,600	34,769	34,092	

Хүлэмжийн хийн ялгаралтыг хэмнэх зорилт

- Жил тутам нийт 89,098 тонн нүүрсхүчлийн хийтэй тэнцүү (t CO_{2e}) хүлэмжийн хийг хэмнэнэ.
- Нийт ашиглалтын хугацаанд 2,227,441 тонн нүүрсхүчлийн хийн эквивалент (t CO_{2e}) хүлэмжийн хийг хэмнэнэ.

Байршил	СЭХ-ийн ашиглах технологи	Хүчин чадал, МВт	Жилийн эрчим хүчний үйлдвэрлэл (МВт*ц)	Жилийн ХүХ ялгаралтын хэмнэлт (Тонн нүүрсхүчлийн хийн эквивалент (t CO _{2e}))	Станцын ашиглалтын хугацаанд хэмнэх ХүХ ялгаралт (Тонн нүүрсхүчлийн хийн эквивалент (t CO _{2e}))	Жилд хэмнэх Хүхэрлэг хий SO ₂ ялгаралт (тонн)	Нийт ашиглалтын хугацаанд хэмнэх Хүхэрлэг хий SO ₂ ялгаралт (тонн)	Жилд хэмнэх азотын исэл (NO _x) (тонн)	Нийт ашиглалтын хугацаанд хэмнэх азотын исэл (NO _x) (тонн)	Жилд хэмнэх PM ₁₀ тоосонцор (тонн)	Нийт ашиглалтын хугацаанд хэмнэх PM ₁₀ тоосонцор (тонн)	Жилд хэмнэх PM _{2.5} тоосонцор (тонн)	Нийт ашиглалтын хугацаанд хэмнэх PM _{2.5} тоосонцор (тонн)
Зорилт 1: Сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрүүдийг байгуулах													
Өмнөговь, Увс	Салхин ЦС	10	34,038	30,396	759,900	106	2,638	133	3,319	20	511	17	425
Алтай/Есөнбулаг, Говь-Алта	Нарны ЦС	10	17,147	15,313	382,816	53	1,329	61	1,672	10	257	9	214
Алтай, Говь-Алтай	НЦС+СЦС+цэнэг хураагуур	0.5	2,190	1,956	48,892	7	170	9	214	1	33	1	27
Улиастай, Завхан	НЦС + Цэнэг хураагуур	5	10,025	8,953	223,813	31	777	39	977	6	150	5	125
Тэлмэн, Завхан	Салхин ЦС	5	16,773	14,979	374,466	52	1,300	65	1,635	10	252	8	210
Мөрөн, Хөвсгөл	Нарны ЦС	10	16,267	14,527	363,166	50	1,261	63	1,586	10	244	8	203
Зорилт 2: Хөрсний дулааны насосыг дулаан хангамжид ашиглах													
Ховд, бусад газруудад	Хөрсний дулааны насос	0.5	3,370	2,976	74,388	10	261	13	329	2	51	2	42
Нийт		41	99,811	89,098	2,227,441	309	7,735	389	9,732	60	1,497	50	1,248

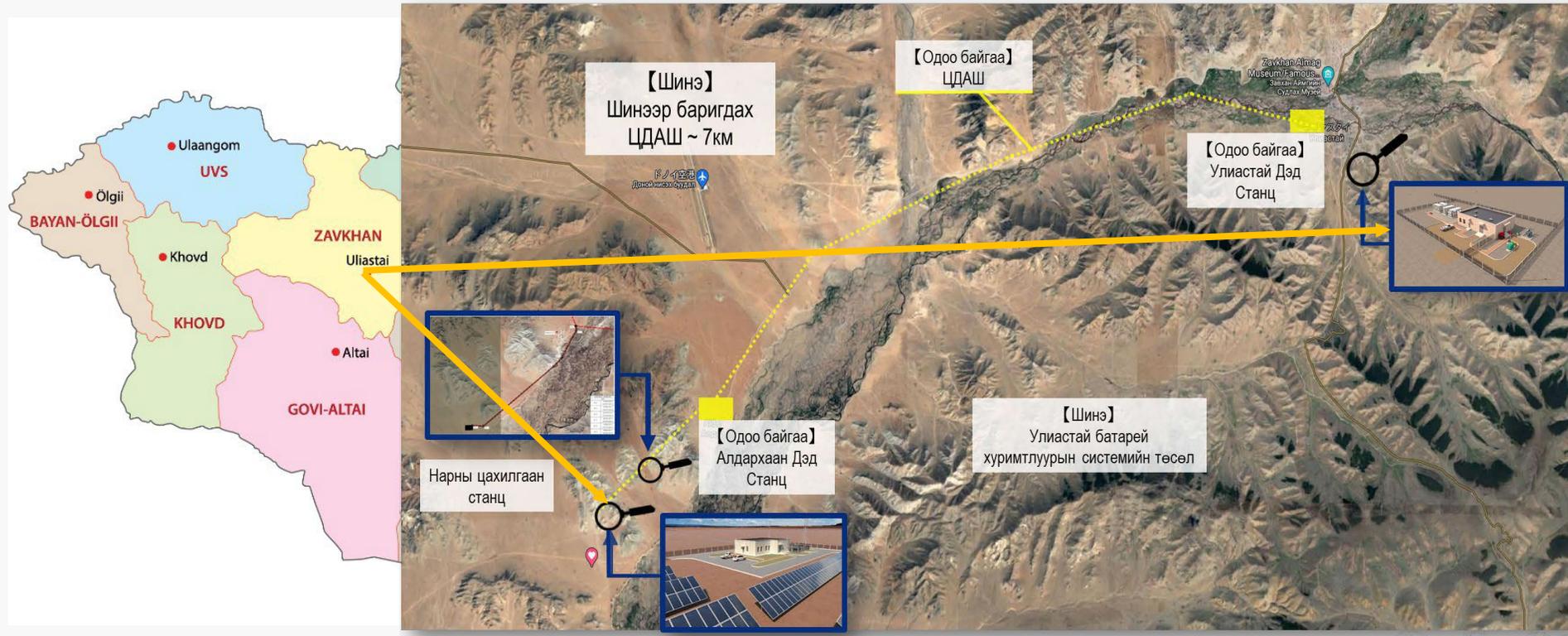
Төслийн нэр	Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл
Дэд төслийн нэр	A5: Улиастай 5 МВт-ын нарны цахилгаан станц, цэнэг хураагуурын систем
Захиалагч	Эрчим хүчний яам
Төслийн санхүүжүүлэгч	Азийн хөгжлийн банк, Японы Хамтарсан кредит олгох механизм сан
Буцалтгүй тусламж	6,000,000.00 ам.дол
Хөнгөлттэй зээл	2,950,000.00 ам.дол
Гэрээ байгуулсан огноо	2021 оны 02 дугаар сарын 05
Гэрээний үнэ	7,350,100.73 ам.доллар (үүнээс 5.0 сая ам.доллар буцалтгүй тусламжаас)
Санхүүжилт	7,350,100.73 ам.доллар
Гүйцэтгэгч	 JGC HOLDINGS CORPORATION NGK INSULATORS, LTD. MCS интернэйшнл
БУА дууссан хугацаа	2022 оны 11 дүгээр сарын 26
Ашиглагч байгууллага	Тайшир ногоон эрчим ХК
Төслийн хэрэгжилт	100%
Хүрэх үр дүн	а). Жилд үйлдвэрлэх ЦЭХ 10.1 сая.кВтц. б). 7,651.2 тонн хүлэмжийн хийн бууралт. в). 8-12 ажлын байр.
Техникийн хяналт	Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж, ЭХҮТ ТӨХХК

Завхан аймгийн Улиастай сумын 5МВт нарны цахилгаан станц, цэнэг хураагуурын төсөл

Алдархаан сумын Борх 5МВт нарны цахилгаан станц

Улиастай сумын Цэнгэг 3,6МВтц багтаамж бүхий
цэнэг хураагуурын систем

Улиастай цэнэг хураагуурын систем : Завхан аймаг аймаг Улиастай сум 6-р баг, Өгөөмөр 5 хэсэг.
Алдархаан 5МВт нарны цахилгаан станц : Завхан аймаг аймаг Алдархаан сум 6-р баг, Цахирын баруун талд. Сумаас 7 км зайд байрладаг.

Станцын хүчин чадал	5МВт
Нарны цахилгаан үүсгүүрийн тоо	SUNTECH 540Вт х 10192=5,503,680
Нийт инвертерийн тоо (НЦС)	1375кВА х 4 ш
Холбогдох дэд станц	Алдархаан 35/0.4кВ дэд станц
ЦДАШ-ын урт	35кВ-ын хүчдэлтэй 7,8 км
Жилийн дундаж ЦЭХ үйлдвэрлэл	8.8 сая кВт*ц

Цэнэг хураагуурын системийн хүчин чадал	3.6МВт*Ц
Цэнэг хураагуурын төрөл	NAS battery
Инвертерийн тоо	660кВА х 1 ш
Холбогдох дэд станц	Улиастай 110/35/10 кВ дэд станц
Шугамын холболт	35кВ-ын ЦДАШ 0.15 км
Эрчим хүчний үйлдвэрлэл	1.3 сая кВт*ц

Улсын комисс болон нээлтийн үйл ажиллагаа

Техникийн комисс
2022.10.28

Улсын комисс
2022.11.25

Нээлтийн үйл ажиллагаа
2022.11.26

№	Төслийн нэр	Эхлэл	Дуусах	Нийт үйлдвэрлэсэн эрчим хүч /КВт/цаг/	Сүлжээнд нийлүүлсэн эрчим хүч /КВт/цаг/	Дотоод хэрэглээ эрчим хүч /КВт/цаг/
1	Завхан, Улиастай 5МВт + 3.6 МВт/цаг нөөцлүүр бүхий нарны цахилгаан станцын төсөл	2023.01.01	2023.12.31	9,943,993.9	9,368,666.4	575,327.5
		2024.01.01	2024.12.31	10,366,928.8	9,821,327.20	825,806.20
		2025.01.01	2025.12.31	10,889,858.3	10,451,549.6	508,544.4

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА.

